

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

EDAK un EDAU kopīgais atzinums

**1/2022 par priekšlikums
Eiropas Parlamenta un
Padomes regulai, ar ko groza
Regulu (ES) 2021/953 par
sadarbspējīgu Covid-19
vakcinācijas, testa un
pārslimošanas sertifikātu (ES
digitālais Covid sertifikāts)
izdošanas, verifikācijas un
akceptēšanas satvaru nolūkā
atvieglot brīvu pārvietošanos
Covid-19 pandēmijas laikā**

2022. gada 14. marts

SATURS

1	Konteksts.....	3
2	Atzinuma tvērums.....	4
3	PIEZĪMES.....	5
3.1	Vispārīgas piezīmes.....	5
3.2	Īpašas piezīmes.....	6
3.2.1	Pierādījumu pamata trūkums, lai novērtētu priekšlikuma nepieciešamību un proporcionalitāti.....	6
3.2.2	Izmaiņas pašreizējos datu laukos.....	7

Eiropas Datu aizsardzības kolēģija (EDAK) un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU),

ņemot vērā 42. panta 2. punktu 2018. gada 23. oktobra Regulā 2018/1725 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK,

ņemot vērā EEZ līgumu un jo īpaši tā XI pielikumu un 37. protokolu, kas grozīts ar EEZ Apvienotās komitejas 2018. gada 6. jūlija Lēmumu Nr. 154/2018,

Ņemot vērā Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja un Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas 2022. gada 3. februāra pieprasījumu sniegt kopīgu atzinumu par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Regulu (ES) 2021/953 par sadarbspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verificācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā, kā arī par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (ES) 2021/954 par sadarbspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verificācijas un akceptēšanas satvaru attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas Covid-19 pandēmijas laikā likumīgi uzturas vai dzīvo dalībvalstu teritorijā,

IR PIENĒMUŠI ŠĀDU KOPĪGO ATZINUMU.

1 KONTEKSTS

1. Komisija 2022. gada 3. februārī pieņēma priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Regulu (ES) 2021/953 par sadarbspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verificācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā (“pirmais priekšlikums”). Komisija ierosina balstīt pirmo priekšlikumu uz Līguma par Eiropas Savienības darbību (“LES”) 21. panta 2. punktu, saskaņā ar kuru ikvienam ES pilsonim ir tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstīs¹, ievērojot Līgumos noteiktos ierobežojumus un nosacījumus, kā arī to īstenošanai paredzētos pasākumus.
2. Komisija 2022. gada 3. februārī pieņēma arī priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (ES) 2021/954 par sadarbspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verificācijas un akceptēšanas satvaru attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas Covid-19 pandēmijas laikā likumīgi uzturas vai dzīvo dalībvalstu teritorijā (“otrais priekšlikums” un kopā ar pirmo priekšlikumu — “priekšlikumi”). Komisija ierosina balstīt otro priekšlikumu uz LESD 77. panta 2. punkta c) apakšpunktu, saskaņā ar kuru Savienība veido politiku, kurā izklāstīti nosacījumi, ar kādiem trešo valstu pilsoņiem ir īslaicīga ceļošanas brīvība Savienības teritorijā.

¹ Atsauces uz “dalībvalstīm” šajā dokumentā jāsaprot kā atsauces uz “EEZ dalībvalstīm”, savukārt atsauces uz “ES” jāsaprot kā atsauces uz “EEZ”.

3. Eiropas Datu aizsardzības kolēģija ("EDAK") un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs ("EDAU") norāda, ka priekšlikumu mērķis ir par 12 mēnešiem pagarināt Regulas 2021/953 (ES digitālais Covid sertifikāts) un līdz ar to arī Regulas 2021/954 piemērošanu, kā arī uz tikpat ilgu laiku pagarināt Komisijas pilnvaras pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953 ("regula").
4. Papildus ES digitālā Covid sertifikāta piemērošanas pagarināšanai priekšlikumu mērķis ir grozīt dažus regulas noteikumus:
 - 1) paplašināt to SARS-CoV-2 testu definīciju, kuru pamatā ir vīrusu proteīnu (antigēnu) noteikšana, iekļaujot imūnanalīzes, ko veic laboratorijas apstākļos, nevis tikai ātros antigēna testus, kas dod rezultātus mazāk nekā 30 minūtēs;
 - 2) skaidri precizēt, ka vakcinācijas sertifikātos jānorāda turētāja saņemto devu skaits neatkarīgi no dalībvalsts, kurā tās saņemtas, lai pārliecinātos, ka ir precīzi atspoguļots faktiski saņemto vakcīnu skaits;
 - 3) iekļaut vakcinācijas sertifikātus, kas izdoti par Covid-19 vakcīnu, ar kuru veic klīniskos izmēģinājumus, to apliecinājumu skaitā, kurus dalībvalstis var akceptēt nolūkā atcelt brīvas pārvietošanās ierobežojumus, un
 - 4) labot nepareizu mīļrunādi Regulas (ES) 2021/953 13. panta 2. punktā.
5. Pamatojoties uz Regulas (ES) 2018/1725 (ESDAR)² 42. panta 2. punktu, Komisija 2022. gada 3. februārī lūdza EDK un EDAU kopēju atzinumu par priekšlikumiem.

2 ATZINUMA TVĒRUMS

6. Priekšlikumi ir īpaši svarīgi, jo tiem ir būtiska ietekme uz personu tiesību un brīvību aizsardzību attiecībā uz viņu persondatu apstrādi. Šā kopīgā atzinuma tvērums attiecas tikai uz tiem priekšlikumu aspektiem, kuri ir saistīti ar persondatu aizsardzību, kas ir būtisks priekšlikumu aspekts.
7. Skaidrības labad — tā kā otrais priekšlikums attiecas tikai uz to, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis piemēro pirmajā priekšlikumā paredzētos noteikumus trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri likumīgi dzīvo vai uzturas to teritorijā un kuriem ir tiesības ceļot uz citām dalībvalstīm saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, EDK un EDAU sniegs savus ieteikumus, veltot galveno uzmanību pirmajam priekšlikumam. Neraugoties uz iepriekš minēto, šajā kopīgajā atzinumā izklāstītās vispārējās piezīmes un apsvērumi pilnībā attiecas uz abiem priekšlikumiem.
8. Neiedziļinoties citos svarīgos ētiskos un sabiedriskos aspektos, kurus priekšlikumi varētu ietekmēt pamattiesību ievērošanas ziņā, EDK un EDAU uzsver, ka ir ļoti būtiski, lai priekšlikumi atbilstu Vispārīgajai datu aizsardzības regulai ("VDAR")³ un nekādā veidā nebūtu pretrunā tās piemērošanai. Tas nepieciešams ne tikai juridiskās noteiktības labad, bet arī tādēļ, lai nepieļautu to, ka priekšlikumi

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

tieši vai netieši apdraud pamattiesības uz persondatu aizsardzību, kas noteiktas LESD 16. pantā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (“harta”) 8. pantā.

9. EDAK un EDAU ir informēti par priekšlikumu notiekošo likumdošanas procesu un uzsver, ka tie ir pieejami abiem likumdevējiem, lai visā šajā procesā sniegtu papildu konsultācijas un ieteikumus un nodrošinātu it īpaši juridisko noteiktību fiziskām personām un persondatu pienācīgu aizsardzību datu subjektiem saskaņā ar LESD, Hartu un ES datu aizsardzības tiesību aktiem.

3 PIEZĪMES

3.1 Vispārīgas piezīmes

10. EDAK un EDAU atgādina, ka atbilstība datu aizsardzības noteikumiem nav šķērslis Covid-19 pandēmijas apkarošanai un ka tajā pašā laikā visiem pasākumiem, kurus dalībvalstis vai ES iestādes pieņēmušas nolūkā cīnīties pret Covid-19 un kuri ietver persondatu apstrādi, ir jābūt balstītiem vispārējos efektivitātes, nepieciešamības un proporcionālītātes principos⁴. Ņemot vērā attiecīgos zinātniskos pierādījumus un ieviestos papildu pasākumus, būtu regulāri jāizvērtē visi Covid-19 pandēmijas apkarošanas pasākumi, lai pastāvīgi izvērtētu, kuras darbības joprojām ir efektīvas, nepieciešamas un proporcionālas. Turklāt EDAK un EDAU atgādina arī VDAR 5. pantā noteiktos principus, kas saistīti ar persondatu apstrādi, proti, glabāšanas ierobežojuma, nolūka ierobežojuma principus, kā arī pārredzamības principu.
11. Ņemot vērā pastāvīgos draudus, ko rada SARS-CoV-2, t. sk. tā omikrona variants, kura infekciozitāte ir izraisījusi ļoti augstu paziņoto gadījumu skaitu visā Eiropas Savienībā un rada ievērojamu slogu veselības aprūpes sistēmām un sabiedrībai, to, ka nav iespējams prognozēt, kāda ietekme būs iespējamam inficēšanās pieaugumam 2022. gada otrajā pusē, un pandēmijas ieilgšanas risku jaunu SARS-CoV-2 variantu parādīšanās dēļ, EDAK un EDAU izprot nepieciešamību pagarināt regulas piemērojamību.
12. Tomēr EDAK un EDAU uzsver, ka jebkādi ierobežojumi attiecībā uz personu brīvu pārvietošanos Eiropas Savienībā, kas ieviesti, lai mazinātu SARS-CoV-2 izplatīšanos, t. sk. prasība uzrādīt ES digitālos Covid sertifikātus, būtu jāatceļ, tiklīdz to ļaus epidemioloģiskā situācija. Turklāt EDAK un EDAU īpašu uzmanību pievērš Covid-19 pandēmijas attīstībai un jo īpaši persondatu izmantošanai pēc pandēmijas beigām.
13. EDAK un EDAU ņem vērā, ka pirmais priekšlikums būtiski nemaina spēkā esošos regulas noteikumus attiecībā uz persondatu apstrādi.
14. Tādējādi EDAK un EDAU atzinīgi vērtē to, ka VDAR arī turpmāk tiks piemērota persondatu apstrādei, ko veic, īstenojot regulu.

⁴ Sk. EDAK Pamatnostādnes 04/2020 par atrašanās vietas datu un kontaktu izsekošanas rīku izmantošanu saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu, 4. punkts; EDAK paziņojumu par personas datu apstrādi saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu. Pieņemts 2020. gada 19. martā.

3.2 Īpašas piezīmes

3.2.1 Pierādījumu pamata trūkums, lai novērtētu priekšlikuma nepieciešamību un proporcionalitāti

15. **EDAK un EDAU ņem vērā, ka Komisija nav veikusi priekšlikumu ietekmes novērtējumu.** Komisija uzskata, ka tas ir saistīts ar pašu priekšlikumu steidzamību un ierobežoto tvērumu⁵.
16. EDAK un EDAU atgādina, ka sākotnējam regulas priekšlikumam nebija pievienots ietekmes novērtējums. Savās piezīmēs kopīgajā atzinumā 04/2021 par digitālo zaļo sertifikātu EDAK un EDAU uzsvēra to, ka sākotnējam priekšlikumam nav pievienots ietekmes novērtējums, un norādīja, ka šāds ietekmes novērtējums būtu sniedzis pamatojumu attiecībā uz to pasākumu ietekmi, kuri šobrīd tiek pieņemti, kā arī attiecībā uz jau esošo, mazāk ierobežojošo pasākumu efektivitāti⁶.
17. EDAK un EDAU ņem vērā pirmā priekšlikuma steidzamību, ņemot vērā to, ka, nepagarinot regulas piemērojamību, tās piemērošana tiktu pārtraukta 2022. gada 30. jūnijā.
18. Tomēr, ņemot vērā arī ar Covid-19 saistītās epidemioloģiskās norises pēdējos mēnešos, varēja paredzēt nepieciešamību pagarināt regulas piemērošanu un līdz ar to arī Regulas 2021/954 piemērošanu attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, un būtu vajadzējis veikt rūpīgāku novērtējumu par ietekmi uz pamattiesībām, tostarp tiesībām uz datu aizsardzību.
19. Turklāt EDAK un EDAU arī uzsver, ka saskaņā ar regulas 16. panta 2. punktu Komisija līdz 2022. gada 31. martam iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par regulas piemērošanu, kurā jo īpaši ietverts novērtējums par regulas ietekmi uz brīvas pārvietošanās, pamattiesību un nediskriminācijas veicināšanu, kā arī uz persondatu aizsardzību Covid-19 pandēmijas laikā. **EDAK un EDAU stingri uzskata, ka priekšlikumam būtu jāpievieno iepriekš minētais ziņojums, kā paredzēts tajā pašā regulas pantā, lai sniegtu skaidru pamatojumu pirmā priekšlikuma nepieciešamībai un proporcionalitātei, cita starpā ņemot vērā epidemioloģiskās situācijas attīstību saistībā ar Covid-19 pandēmiju, kā arī ietekmi uz pamattiesībām un nediskrimināciju, jo īpaši pamatojoties uz īpaša medicīniska sertifikāta kategorijas esību⁷.** Turklāt EDAK un EDAU uzskata, ka ziņojumā būtu jāpievēršas arī citiem tehniskiem jautājumiem, piemēram, persondatu drošībai saistībā ar sertifikātu izmantošanu, kas radušies, regulu piemērojot praksē.
20. Kā minēts iepriekš, **EDAK un EDAU šajā ziņā uzsver nepieciešamību pastāvīgi izvērtēt, kuri pasākumi joprojām ir efektīvi, nepieciešami un proporcionāli attiecībā uz mērķi cīnīties pret Covid-19 pandēmiju.** Turklāt **EDAK un EDAU atgādina, ka VDAR 5. pantā noteiktie datu aizsardzības principi ir pastāvīgi jāpiemēro un jāintegrē visās persondatu apstrādes darbībās.**

⁵ Skatīt, piemēram, priekšlikuma projekta paskaidrojuma rakstu.

⁶ EDAK un EDAU kopīgais atzinums 04/2021 par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par sadarbībspējīgu vakcinācijas, testēšanas un pārslimošanas sertifikātu izdošanas, verificācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā (digitālais zaļais sertifikāts), 16. punkts.

⁷ Sk. Regulas 3. panta 7. punktu.

3.2.2 Izmaiņas pašreizējos datu laukos

21. Pirmajā priekšlikumā ir skaidri precizēts, ka vakcinācijas sertifikātos jānorāda turētāja saņemto devu skaits neatkarīgi no dalībvalsts, kurā katra deva ir saņemta, lai precīzi atspoguļotu kopējo saņemto devu skaitu.
22. Šajā nolūkā pirmā priekšlikuma mērķis ir grozīt regulas 5. panta 2. punkta b) apakšpunktu šādi [ierosinātās izmaiņas izceltas]: “informācija par Covid-19 vakcīnu un par sertifikāta turētāja saņemto devu skaitu **neatkarīgi no dalībvalsts, kurā šīs devas ir saņemtas.**”
23. Konkrētajā iepriekš aprakstītajā gadījumā EDAK un EDAU izprot, ka ierosināto izmaiņu mērķis ir pievērsties situācijām, kad personas ir saņēmušas vakcinācijas devas dažādās dalībvalstīs. Tāpēc šķiet, ka ierosinātās izmaiņas attiecas tikai uz to, kas ir absolūti nepieciešams, un no datu aizsardzības viedokļa nerada īpašas bažas.
24. Tomēr tas būtu citādi, ja Komisija mēģinātu būtiski mainīt pašreizējos datu laukus. Šajā kontekstā **EDAK un EDAU atgādina savu iepriekšējo nostāju, ka jebkādas izmaiņas datu laukos varētu prasīt pamattiesību apdraudējuma atkārtotu izvērtēšanu un ka, pieņemot deleģētos aktus, būtu jāpievieno tikai detalizētāki datu lauki (datu apakškategorijas), uz kuriem jau attiecas noteiktās datu kategorijas⁸.**
25. Turklāt EDAK un EDAU norāda, ka pirmajā priekšlikumā ir paredzēts, ka personas, kas piedalās Covid-19 vakcīnu izstrādes klīniskajos izmēģinājumos, arī ir tiesīgas saņemt Covid-19 vakcinācijas sertifikātu (EUDCC). Juridiskās noteiktības labad **EDAK un EDAU uzskata, ka pirmajā priekšlikumā būtu jāprecizē, vai informācija, ka datu subjekts ir piedalījies klīniskajā izmēģinājumā, tiktu vai netiktu pievienota regulas 5. panta 2. punktā uzskaitītajām datu kategorijām.** Ja tiktu pievienota šāda datu kategorija, EDAK un EDAU atsaucas uz ieteikumiem, kas izklāstīti EDAK un EDAU kopīgā atzinuma 04/2021 41. punktā un atgādināti šā atzinuma 23. punktā.
26. EDAK un EDAU turklāt atgādina kopīgā atzinuma 39. punktu, kurā EDAK un EDAU norāda, ka: “(..) [a]r pieeju, kas atšķirīgā apmērā atbalsta visaptverošas datu kopas un QR kodus, var uzlabot datu minimizēšanu dažādos izmantošanas gadījumos.” Ja digitālais Covid sertifikāts, kurā reģistrētas trīs devas vai jebkādas papildu iespējamās devas, tiek izmantots citiem mērķiem, nevis pārvietošanās brīvībai, ir atkārtoti jāizvērtē nepieciešamās persondatu kategorijas, kas iekļautas QR kodā, un var būt vajadzīgi atšķirīgi tehniski risinājumi, kas uzlabo datu minimizēšanu dažādos izmantošanas gadījumos. **Tāpēc EDAK un EDAU aicina Komisiju palīdzēt dalībvalstīm izstrādāt šādas tehniskās specifikācijas⁹.**

Briselē, 2022. gada 14. martā

⁸ EDAK un EDAU kopīgais atzinums 04/2021, 41. punkts.

⁹ Skatīt EDAU oficiālos komentārus par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/1073, ar ko nosaka tehniskās specifikācijas un noteikumus ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/953 izveidotā ES digitālā Covid sertifikāta uzticamības satvara īstenošanai, 2021. gada 18. oktobris, https://edps.europa.eu/system/files/2021-10/2021-0943%20Formal_comments_EUDCC_en.pdf.

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja vārdā —
Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs

(Wojciech Wiewiorowski)

Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas vārdā —
priekšsēdētāja

(Andrea Jelinek)

[Tīmekļa vietnes nosaukums]

EDAK un EDAU kopīgais atzinums 1/2022 par Covid-19 sertifikāta regulas pagarināšanu